

2022 YILINDA ÜNİVERSİTELERİMİZİN MADEN MÜHENDİSLİĞİ PROGRAMLARINA KAYIT YAPTIRAN ÖĞRENCİLERİN PROFİLİ

ÇALIŞMAYI OKUMAYA ÜŞENENLER İÇİN KISA ÖZET

-2022 yılında üniversitelerin maden mühendisliği bölümlerinde bir sıralama ve başarı artışı yaşanmıştır.

-2022 yılında ODTÜ Maden Mühendisliği bölümü en düşük 59.200 başarı sıralamasından öğrenci almıştır. Bu başarı sıralaması günümüzde Tıp Fakültelerinin başarı sıralamasına çok yakındır.

-2022 yılında gerçekleştirilen üniversite seçme sınavında AYT ve YKS adı altında iki basamaklı sınav gerçekleştirilmiştir. Sayısal puan türü ile öğrenci kabul eden maden mühendisliği bölümünde AYT sınavında 40 Türkçe, 20 Sosyal, 40 Matematik ve 20 Fen Bilimleri sorusu sorulmuştur. YKS sınavında 40 Matematik, 14 Fizik, 13 Kimya ve 13 Biyoloji sorusu sorulmuştur. Sayısal puan türünde yer alan bu soru türlerinden her birinden ortalama 7 net doğru çıkartan her aday bu yıl üniversitelerin maden mühendisliği bölümlerine girebilmiştir. Kısacası toplam 200 sorudan toplam 56'sını doğru yapan maden mühendisi olabilmek şansını yakalamaktadır.

-Uzun bir süre puanları gerileyen maden mühendisliği programları 2019 yılından başlayarak bir toparlanma sürecine girmiş ve 2022 yılında en yüksek seviyesine ulaşmıştır.

-Çalışmada incelenen 11 yıllık süre zarfında ODTÜ, İTÜ ve Hacettepe açıkladıkları tüm kontenjanlarını doldurmuştur.

-Çalışmada incelenen 11 yıllık süre zarfında farklı yıllarda 25 üniversite İngilizce ve ikinci öğretimlerle 34 farklı programda maden mühendisliği eğitimi yapılmıştır.

-Uzun yıllar boyunca kontenjanlarının tamamını dolduran ODTÜ, İTÜ ve Hacettepe'nin yanına bu yıl İzmir Dokuz Eylül üniversitesi de eklenmiştir.

-Bu 11 yıllık zaman diliminde üniversitelerin maden mühendisliği programlarında açılan kontenjanlardaki doluluk oranı % 63,9 olmuştur.

-11 yıllık zaman diliminde üniversitelerin maden mühendisliği programlarında açılan kontenjanlarda tüm kontenjanlarını dolduran ODTÜ, İTÜ ve Hacettepe'yi bu hesaplamanın dışında bıraktığımızda maden mühendisliği programlarındaki doluluk oranı % 51,8 olmuştur.

-İlk kez bu yıl üniversitelerin maden mühendisliği bölümleri yine aynı üniversitelerde yer alan jeoloji, jeofizik, harita ve hatta inşaat mühendisliği gibi bölümlerden daha yüksek puanla (daha iyi başarı sırası) öğrenci almıştır.

2022 YILINDA ÜNİVERSİTELERİMİZİN MADEN MÜHENDİSLİĞİ PROGRAMLARINA KAYIT YAPTIRAN ÖĞRENCİLERİN PROFİLİ

Günümüzde ülkemizde bulunan üniversitelerimizden halen 12'sinde maden mühendisliği bölümü üniversite sınavı ile öğrenci almaktadır. Bu rakam geçtiğimiz yıllarda ikinci öğretimlerle birlikte 28 programa kadar çıkmış toplamda 1.400'ü geçen kontenjanlarla önemli sayıda öğrencileri bölümlerinde barındırmışlardır. Son 20 yıllık süreçte her biri 11-82 öğrenci kontenjanı bulunan bu bölümlerde öğrenci fazlalığı nedeniyle var olan olanakların giderek daraldığı, eğitim kalitesinin düştüğü, altyapı olanaklarının yeterince oluşturulmadığı görülmektedir.

Bu çalışmanın sağlıklı bir şekilde yorumlanabilmesi için üniversitelerimizin maden mühendisliği bölümleri hakkında bazı bilgilerin bilinmesinde faydalar vardır. Ülkemizdeki modern maden mühendisliği eğitimi Cumhuriyet'in kurulması ile birlikte 1924 yılında ülke madenciliğinin gereksindiği elemanları yetiştirmek üzere Zonguldak'ta Yüksek Maden ve Sanayi Mühendisi Mektebi açılması ile başlamıştır. 1949 yılında Zonguldak Maden Teknik Okulu açılmış, bu okul 1961 yılında İstanbul'a nakledilerek İTÜ Teknik Okulu'nun maden bölümünü oluşturmuştur.

1953 yılında 5 yıllık eğitim sonucu yüksek maden mühendisi unvanını veren İTÜ Maden Fakültesi açılmıştır. 1961 yılında Zonguldak Maden Teknik okulunun İTÜ Teknik Okulu bünyesine alınmasından sonra İTÜ'de hem yüksek maden mühendisliği hem de maden mühendisliği eğitimi başlamıştır. 1960 yılında ODTÜ, 1969'da Hacettepe, 1971 yılında şimdiki Dokuz Eylül Üniversitesi, 1975 yılında da şimdiki Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi ve Eskişehir Osmangazi Üniversiteleri maden mühendisliği öğrenimi vermeye başlamışlardır.

Sonraki yıllarda Aksaray Üniversitesi, Çanakkale 18 Mart Üniversitesi, Diyarbakır Dicle Üniversitesi, Adana Çukurova Üniversitesi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Konya Selçuk Üniversitesi, Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi, Şırnak Üniversitesi, Uşak Üniversitesi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Adana Alpaslan Türkeş Üniversitesi ve Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde de ara ara maden mühendisliği eğitimi yapılmıştır. Aşağıda tablolar ve yorumlar şeklinde sunulan bu çalışmada 2022 yılında üniversitelerimizin maden mühendisliği bölümlerine kayıt yaptıran toplam 293 öğrencinin profili değerlendirilmeye çalışılmıştır.

2022 yılında üniversitelerimizin maden mühendisliği programlarına genel bir bakış attığımızda görülen manzara şu şekildedir. Ülkemizde mevcut 224 üniversite, akademi ve enstitüden 12 adedinde maden mühendisliği kontenjanı mevcuttur. Bu 12 üniversitede 410 toplam kontenjan açılmış olup bu kontenjanlara yerleşen öğrenci sayısı 293'dür. Toplam 117 kontenjanın boş kaldığı bu programlarda doluluk oranı % 71,54 olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılında üniversitelerin mühendislik programlarına yerleşme oranının % 88,81 olduğu düşünülürse maden mühendisliğindeki doluluk oranının hayli düşük olduğu görülmektedir. 2021 yılına oranla 2022 yılında 8 programın başarı sıralamasında iyileşme (düşüş) olmuş ve 4 programın başarı sıralaması yükselmiş, artmıştır.

Tablo 1: 2022 Yılında Maden Müh.Bölümlerine Yerleşen Öğrencilere Ait Bazı Bilgiler

Fakülte veya Bölüm	Kontenjan	Yerleşen	En Düşük Puan	En Yüksek Puan	En Düşük Sıralama	Bir Önceki Yıldan Farkı	Sıralama Artış Oranı
ODTÜ	52	52	447.058	496.067	59.200	11.943	%17
İTÜ	62	62	408.547	482.354	96.800	14.298	%13
HACETTEPE	62	62	356.314	421.205	165.000	8.048	%5
ZONGULDAK	16	1	346.199	346.199	183.000	41.000	%69
İNÖNÜ	31	2	312.272	330.206	258.000	34.000	%57
ÇUKUROVA	21	4	303.933	419.239	282.000	12.000	%4
AFYON	11	4	302.523	338.564	286.000	8.000	%28
DOKUZ EYLÜL	41	41	301.407	439.583	289.000	5.000	%4
SITKI KOÇMAN	21	7	299.368	345.278	296.000	1.000	%0
CERRAHPAŞA	41	26	299.156	465.314	296.000	5.000	%1
ESKİŞEHİR	31	28	298.657	415.166	298.000	6.000	-
KTÜ	21	4	298.166	364.677	299.000	12.000	-

Tabloda da görüldüğü gibi üniversitemizin maden mühendisliği bölümleri son yılların en düşük kontenjanını ilan ederek 12 üniversitede sadece 410 kontenjan açmıştır. Bir önceki yıla oranla ODTÜ'nün kontenjanı 10 azalmış, buna karşılık Eskişehir OGÜ'nün kontenjanı 10 arttırılmıştır. Geçen yıl öğrenci kontenjanı belirleyen üniversitemiz bu yıl öğrenci almayacaklarını açıklayınca kontenjanlarda önemli bir düşüş olmuştur. Bu duruma rağmen bu kontenjanlara sadece 293 öğrenci yerleşince doluluk oranı % 71,54 olarak gerçekleşmiştir.

2022 yılı başarı sıralamasına göre oluşturulan bu tabloda da görüldüğü gibi, 3 büyük ilimizde bulunan 4 üniversitemizde kontenjanların tamamı dolmuştur. Bu 4 maden mühendisliği programını yok sayarsak diğer 8 programda toplam 193 kontenjan bulunmaktadır. Bu 193 kontenjanın sadece 76'sına öğrenci yerleşmiş olup bu bölümlerdeki doluluk oranı % 39,37 olmuştur.

Bu tabloda dikkatimizi çeken bir diğer nokta üniversitemizin maden mühendisliği bölümlerinde giderek artan başarı sıralamasıdır. Özellikle ODTÜ Maden Mühendisliği bölümü en düşük 59.200 başarı sıralamasından öğrenci almıştır. Bu başarı sıralaması günümüzde Tıp Fakültelerinin başarı sıralamasına çok yakındır. Uzun bir süredir buldukları üniversitelerin mühendislik fakültelerinde en düşük başarı sıralaması ile öğrenci kabul eden maden mühendisliği bölümleri bu yıl ilk kez aynı puan türünde kendi üniversiteleri bünyesinde jeoloji, jeofizik, harita ve hatta inşaat mühendisliği gibi bölümleri geride bırakmıştır.

2012 - 2022 YILLARI ARASI ÜNİVERSİTELERİN MADEN MÜH. PROGRAMLARI

Üniversitelerin Maden Mühendisliği programları 2012-2022 yılları arasında YÖK'ün çok değişik uygulamaları ile hayli belirsiz bir hal almıştır. İlk olarak YÖK tarafından uygulamaya sokulan ikinci öğretim tüm branşlarda olduğu gibi maden mühendisliği bölümlerini de etkilemiştir. Birçok maden mühendisliği bölümü üniversite

senatolarının kararı ile ikinci öğretime de geçmiş hal böyle olunca maden mühendisliği bölümlerinde 2.000 kontenjana yaklaşan rakamlar açıklamışlardır.

Bunların dışında araştırmaya konu 11 yıllık zaman diliminde YÖK tarafından tüm mühendislik branşlarına baraj uygulaması getirilmiş, maden mühendisliği gibi düşük başarı sıralaması ile öğrenci alan birçok disiplin de bu durumdan etkilenmiştir. 2015 yılından günümüze 250.000 başarı sırası ile öğrenci kabul eden maden mühendisliği programlarının kontenjanları bu uygulama nedeni ile çoğu kez boş kalmıştır. 2022 yılında ise bu baraj başarı sırası 300.000'e kadar düşürülmüştür.

Tablo 2: 2012-2022 Yılları Arasında Maden Mühendisliği Bölümleri Kontenjanları

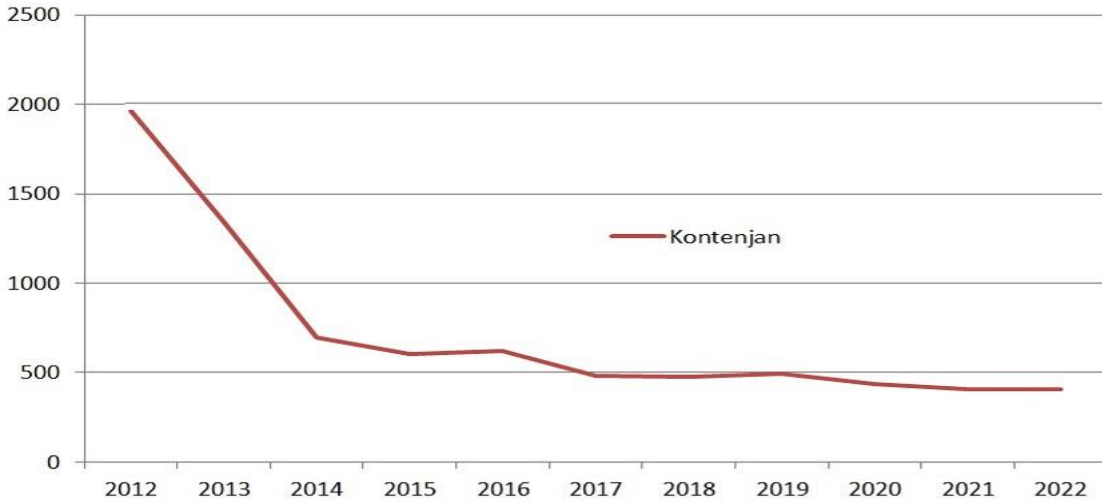
		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
ODTÜ		62	62	52	52	62	62	62	62	62	62	52
İTÜ	İng	41	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Tür	41	41	36	41	62	62	62	62	62	62	62
Hacettepe		72	72	62	62	62	62	62	62	62	62	62
DEÜ	I.Öğr	82	82	82	82	82	82	82	62	52	41	41
	II.Öğr	82	82	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İstanbul		67	62	62	62	62	62	62	72	41	41	41
Kütahya	I.Öğr	82	52	21	21	16	11	11	-	-	-	-
	II.Öğr	82	41	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Isparta	I.Öğr	82	41	11	11	16	-	-	21	21	-	-
	II.Öğr	82	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eskişehir	I.Öğr	82	72	52	52	41	31	31	31	31	21	31
	II.Öğr	82	72	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dicle		62	52	31	26	26	11	-	-	-	-	-
Muğla		54	41	31	31	31	11	21	21	21	21	21
KTÜ	I.Öğr	62	52	41	41	41	21	21	21	21	21	21
	II.Öğr	62	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zonguldak		82	41	11	11	11	11	11	16	16	16	16
Afyon		72	41	11	11	11	11	11	11	11	11	11
Selçuk	I.Öğr	72	62	31	26	31	11	-	-	-	-	-
	II.Öğr	72	62	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Niğde		62	21	11	-	-	-	-	-	-	-	-
Çukurova	I.Öğr	82	52	31	31	21	11	11	-	21	21	21
	II.Öğr	82	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sivas		82	52	11	-	11	11	-	21	-	-	-
Malatya	I.Öğr	62	41	21	21	16	-	-	-	-	31	31
	II.Öğr	62	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Erzurum		57	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Şırnak		-	41	-	-	-	-	16	16	-	-	-
Çanakkale		-	41	21	21	16	11	11	-	-	-	-
Uşak		-	21	11	-	-	-	-	-	-	-	-
Aksaray		-	41	11	-	-	-	-	-	-	-	-
Adana Bil. ve Tek.		-	-	21	-	-	-	-	16	16	-	-
Van 100. Yıl		-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-
TOPLAM		1996	1340	697	605	620	482	475	495	438	410	410

Yukarıdaki tablo 2012 yılından günümüze üniversitelerin maden mühendisliği bölümlerindeki kontenjan değişimini gözler önüne sermektedir. Tabloda bazı bölümlerin 2014-2020 yılları uyguladığı KKTC uyruklulara ayırdığı kontenjanlar dahil edilmemiştir.

Bu tabloda da rahatlıkla görüleceği gibi YÖK'ün ve üniversitelerin maden mühendisliği eğitimi konusunda kafalarının nasıl karışık oldukları görülmektedir. 2012 yılında tüm maden mühendisliği programlarına 1966 kontenjan tahsis edilirken sadece 11 yıl sonra bu rakam 1/5 oranında azalarak 410'a kadar düşürülmüştür. Yine 2012 yılında toplam 28 programa kontenjan açılıp öğrenci alımı yapılırken bu rakam 2022 yılında 12 program olarak gerçekleşmiştir.

Tablo dikkatle incelendiğinde YÖK'ün kararlarındaki tutarsızlık ile birlikte üniversite senatolarının da, üniversitelerini büyütmek(!), daha fazla bütçe alabilmek adına anlamsız uygulamalara girdiği görülmektedir. Örneğin bu 11 yıllık zaman diliminde sadece 1 yıl kontenjan açıklayan ya da açıkladıkları kontenjanlara rağbet olmayınca yıllar sonra tekrar kontenjan açarak tabiri caizse şanslarını deneyen üniversiteler mevcuttur. Bunların dışında eğitim olanakları, laboratuvar koşulları ve ülke ihtiyacını düşünmeden normal öğretim için 82 ve ikinci öğretim için 82 olmak üzere toplam 164 kontenjan açıklayan bölümlerin oldukları da görülmektedir.

Grafik 1: 2012-2022 Yılları Arasında Maden Mühendisliği Bölümleri Kontenjanları

Anılan dönem içinde maden mühendisliği bölümlerinde yaşanan gelişmeler diğer mühendislik branşlarından çok da farklı değildir. Yukarıdaki grafikte de görüleceği gibi daha çok genci üniversitelere doldurmak adına yapılan ikinci öğretim uygulaması maden mühendisliği kontenjanlarını anlamsızca arttırmış ve ciddi bir mühendis enflasyonu yaratmıştır. 2012-14 yılları arasında kontenjanlar 1/3 oranında azaltılarak iki yılda 600'lü rakamlara kadar gerilemiştir. Daha sonraki yıllarda da minimum öğrenci sayısı olan 11'i dahi dolduramayan bölümlere getirilen öğrenci almama uygulaması ile birlikte birçok bölüm öğrenci alamamış ve günümüzde kontenjanlar 410'lara kadar düşmüştür. Kısacası 11 yıllık bir zaman diliminde maden mühendisliği bölümü kontenjanları 1/5'lik bir düşüş gerçekleştirerek farklı bir uygulama içine girilmiştir.

2012-2022 yılları arasında Üniversitelerin Maden Mühendisliği programlarına yerleşen öğrenciler de açıklanan kontenjanlardan çok farklı seyretmemiştir. 11 yıl içinde % 20'lere kadar gerileyen kontenjanlara karşın üniversitelerin Maden Mühendisliği programları dolmadığı gibi, programları doluluk oranları da birbirlerine çok yakın seyretmiştir.

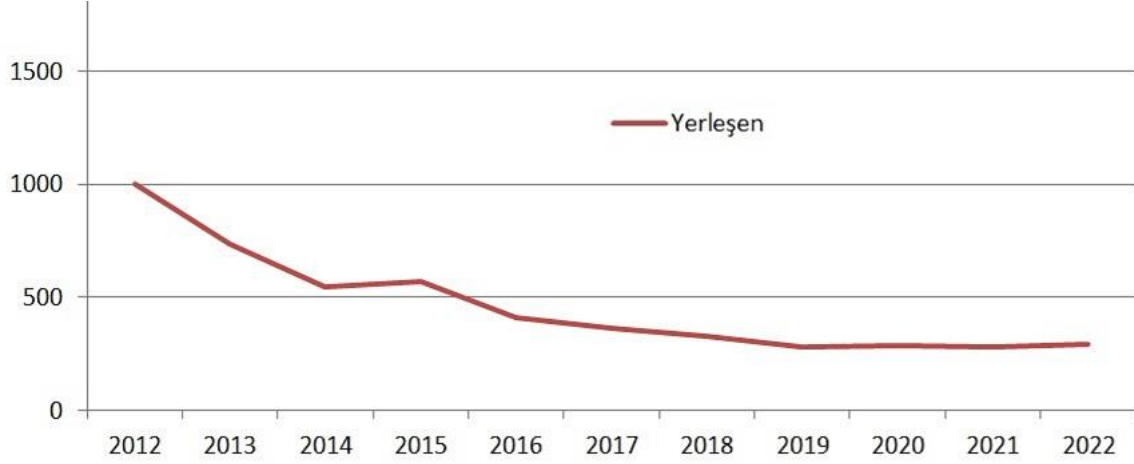
Tablo 3: 2012-2022 Yılları Arasında Maden Mühendisliği Bölümlerine Yerleşenler

		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
ODTÜ		62	62	52	52	62	62	62	62	62	62	52
İTÜ	İng	41	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Tür	41	41	36	41	62	62	62	62	62	62	62
Hacettepe		72	72	62	62	62	62	62	62	62	62	62
DEÜ	I.Öğr	82	82	82	82	75	54	36	27	34	33	41
	II.Öğr	82	82	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İstanbul		67	62	62	62	62	62	59	30	33	21	41
Kütahya	I.Öğr	29	15	12	21	4	4	2				
	II.Öğr	8	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Isparta	I.Öğr	22	9	11	11	3	-	-	4	2		
	II.Öğr	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eskişehir	I.Öğr	82	72	52	52	32	19	16	14	10	20	28
	II.Öğr	54	34	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dicle		36	19	15	11	7	2	-				
Muğla		44	20	26	31	6	11	9	5	7	6	7
KTÜ	I.Öğr	62	52	41	41	13	9	11	4	5	10	4
	II.Öğr	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zonguldak		21	10	9	7	1	3	1	3	2	1	1
Afyon		18	9	7	11	5	3	2	3	4	1	4
Selçuk	I.Öğr	70	27	16	26	4	4	-				
	II.Öğr	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Niğde		6	0	5	-	-	-	-				
Çukurova	I.Öğr	41	22	13	17	8	5	3	-	3	5	4
	II.Öğr	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sivas		14	6	6	-	2	0	-	0			
Malatya	I.Öğr	14	15	9	17	0	-	-			1	2
	II.Öğr	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Erzurum		0	-	-	-	-	-	-				
Şırnak		-	4	1	-	-	-	0	1			
Çanakkale		-	13	21	21	2	3	1				
Uşak		-	6	0	-	-						
Aksaray		-	0	3	-	-						
Adana Bil ve Tek.		-	-	4	-	-			2	2		
Van 100. Yıl		-	-	1	-	-						
TOPLAM		999	737	546	567	410	365	326	279	288	282	293

İncelenen 11 yıllık dönemde üniversitelerin maden mühendisliği bölümlerine yerleşen öğrenciler, belirlenen kontenjanlardan çok da farklı bir tablo çizmemiştir. 2012 yılında

başlayarak hızla düşen bir yerleşme sayısı 999'dan % 70'e yaklaşan bir düşüşle 293'e kadar gerilemiştir. 2014-20 yılları arasında bazı programlar bir kontenjanla da olsa KKTC uyruklu öğrenci kontenjanını belirlemiştir. Ancak bu yedi yıllık periyotta sadece 2015 yılında İstanbul Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitelerine birer KKTC uyruklu öğrenci yerleşmiştir.

Grafik 2: 2012-2022 Yılları Arasında Maden Mühendisliği Bölümlerine Yerleşenler

Tabloda dikkatimizi çeken bir diğer konuda 2019 yılında 279 yerleşen ile en düşük rakama ulaşan yerleşme sayılarının bu tarihten sonra küçük bir oranla da olsa artış eğilimine girmesidir. Bu küçük artış oranı öğrencilerin aldıkları başarı sıralamaları ile de desteklenmektedir. Yani başarı sıralamalarındaki artış ve yerleşenlerdeki küçük kıyrdanış dikkate alındığında maden mühendisliği bölümlerinde bir stabil durumun yaşandığını söylemek çok da yanlış olmaz. Bu durum son yıllarda özel sektör tarafından açıklanan ve desteklenen “asgari ücrete yakın burs” söyleminin de payının olduğunu düşünmekteyim.

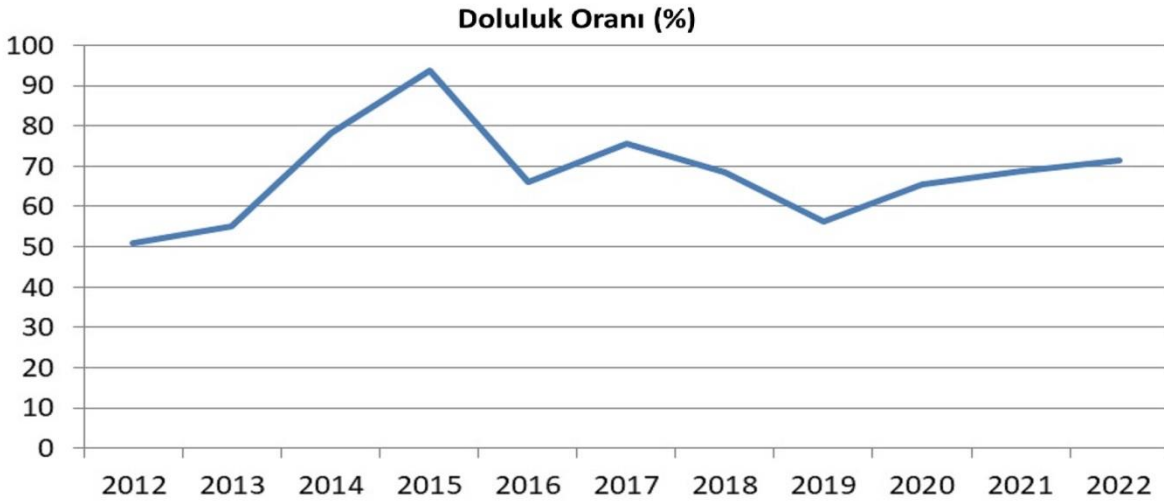
Tablo 4: 2012-2022 Yılları Arasında Maden Mühendisliği Bölümleri Bilgileri

	Program Sayısı*	Kontenjan	Yerleşen	Boş Kalan Kontenjan	Doluluk Oranı (%)	Kontenjan Farkı	İyileşen	Gerileyen	Değişmeyen veya Yeni
2012	28	1966	999	967	50.8	0	0	0	0
2013	26	1340	737	603	55,1	-626	0	0	26
2014	27	697	546	151	78.3	-643	0	0	27
2015	20	605	567	38	93.7	-92	0	0	20
2016	20	620	410	210	66.1	+15	0	0	20
2017	17	482	365	117	75.7	-138	0	0	17
2018	15	475	326	149	68.6	-7	0	0	15
2019	15	495	279	216	56.4	+20	7	4	4
2020	14	438	288	150	65.8	-57	9	3	2
2021	12	410	282	128	68.8	-28	5	6	1
2022	12	410	293	117	71.5	0	8	4	0

Yukarıdaki tablo incelenen 11 yıllık zaman diliminde üniversitelerin maden mühendisliği bölümlerine dair bazı bilgiler yer almaktadır. Tabloda yer alan programlar maden mühendisliği bölümlerinin normal eğitim, ikinci öğretim ve İstanbul Üniversitesi'ne ait KKTC uyruklu öğrenci programları yer almaktadır. Yine tabloda kontenjan farkı olarak ifade edilen sütun, yıllar itibari ile maden mühendisliği bölümlerinin bir önceki yıla oranla artış ya da azalışlarını göstermektedir. İyileşen sütunu; en düşük başarı sıralaması bir önceki yıla oranla iyileşen programları, gerileyen sütunu; en düşük başarı sıralaması bir önceki yıla oranla gerileyen programları ve değişmeyen veya yeni sütunu en düşük başarı sıralaması bir önceki yıla oranla değişmeyen ya da yeni açılan programları göstermektedir.

Yukarıdaki ifadelerde üniversitelerin maden mühendisliği bölümlerinde kontenjan ve yerleşen öğrenciler incelenmiştir. Bu verilerden yararlanılarak değerlendirmeye alınan programların doluluk oranları da aşağıda grafik olarak verilmiştir. Bu 11 yıllık dilimde ODTÜ, İTÜ ve Hacettepe üniversiteleri önemli bir kontenjana sahip olmalarına rağmen % 100 doluluk oranı ile seyretmişlerdir. Çok doğal olarak kontenjanların dönem içinde azalması, yerleşenlerin de azalmasına neden olmuştur. Bu nedenle doluluk oranlarında da standart sapmasının daha düz olan bir çizgide seyretmesi normaldir. Son yıllarda 430-410 civarında seyreden kontenjanlara paralel olarak doluluk oranlarında da % 65-71 bandında sabit bir seyir izlemiştir. 2022 yılında yapılan bir çalışmada diğer mühendislik ve mimarlık branşlarında doluluk oranının ortalama % 72 olduğu düşünüldüğünde maden mühendisliği disiplinin de bu genel ortalamaya hayli yaklaştığını görmekteyiz.

Grafik 3: 2012-2022 Yılları Arasında Maden Müh. Bölümleri Doluluk Oranları

ÜNİVERSİTELERİN MADEN MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMLERİ

2022 yılında üniversitelerimizden Bülent Ecevit Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, İstanbul Cerrahpaşa Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Kocatepe Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Osmangazi Üniversitesi, Sıtkı Koçman Üniversitesi maden mühendislikleri bölümlerine öğrenciler kayıt yaptırmışlardır. Bu nedenle program sayıları 2008 yılında ikinci öğretimle birlikte

toplam 28 programa öğrenci alımı yapılmış, ancak bu çalışmada bu yıl öğrenci alan bu 12 programın son 11 yılı inceleme altına alınmıştır.

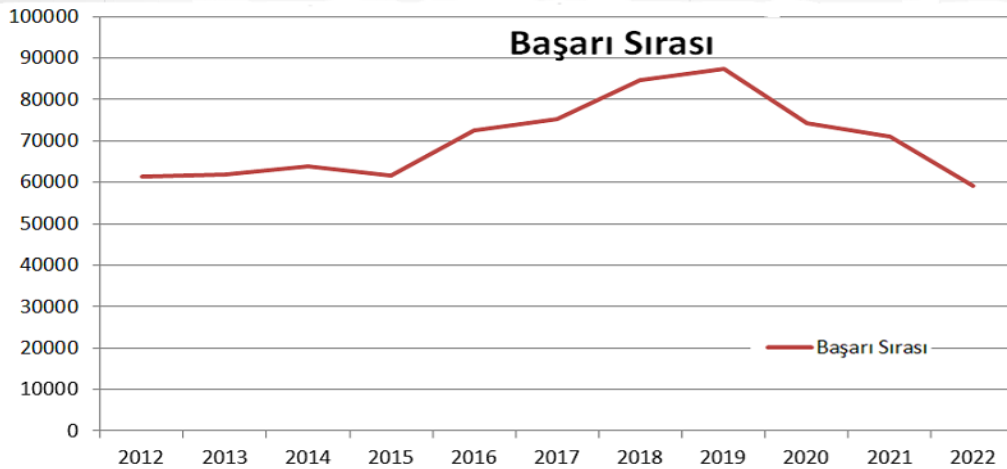
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Maden Mühendisliği programı bu yıl kontenjanı 52 idi ve program sayısal puan türüyle öğrenci aldı. Bu kontenjanının tamamını doldurdu. Programın tavan puanı 496.067, taban puanı 447.058 oldu.

Tablo 5: Orta Doğu Teknik Üniversitesi Maden Mühendisliği Bölümüne Ait 2012-2022 Yıllarında Kayıt Yaptıran Öğrencilere Dair Bazı Bilgiler

Yıl	Kontenjan	Yerleşen	En Düşük Puan	En Yüksek Puan	En Düşük Sıralama	En Yüksek Sıralama
2012	62	62	384.517	444.367	61300	-
2013	62	62	356.383	394.493	61800	-
2014	52	52	357.801	425.290	63900	-
2015	52	52	352.400	385.397	61600	-
2016	62	62	366.665	403.229	72600	-
2017	62	62	360.379	419.406	75400	-
2018	62	62	357.725	392.854	84700	57400
2019	62	62	373.279	409.321	87319	57600
2020	62	62	427.269	513.252	74400	8490
2021	62	62	369.461	412.605	71143	33700
2022	52	52	447.058	496.067	59200	20100

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Maden Mühendisliği programı incelenen 11 yıllık dönemde 52-62 arasında değişen bir aralıkta öğrenci kontenjanı belirlenmiştir. İncelenen bu zaman diliminde kontenjanların tamamının dolduğu görülmektedir. Tablodaki Taban ve Tavan puanlarına bakılması bizleri yanılgıya sürükleyecektir. İncelenen 11 yıllık zaman dilimi içinde değişen sınav biçimleri ile birlikte adayların aldıkları puanlar da farklılıklar göstermektedir. Dolayısıyla öğrencilerin aldıkları puanlardan daha ziyade başarı sıralamalarının incelenmesi bizlere daha doğru bilgi verecektir.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Maden Mühendisliği programının başarı sıralaması değerlendirildiğinde 20.100 ile 59.200 arasında toplam 52 öğrencinin alındığı

görülmektedir. Bu başarı sıralaması ülkemizdeki gençler arasında en popüler durumdaki Tıp Fakültelerinin puanları ile çok yakındır. 2019 yılına kadar birçok maden mühendisliği bölümü gibi artan (düşen) başarı sıralaması son 4 yıl içinde bir azalış (yükselme sürecine girmiş ve bu noktaya gelmiştir. En düşük başarı sıralamasına paralel olarak bu programda en yüksek başarı sıralaması da yıllar içinde giderek artmaktadır.

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

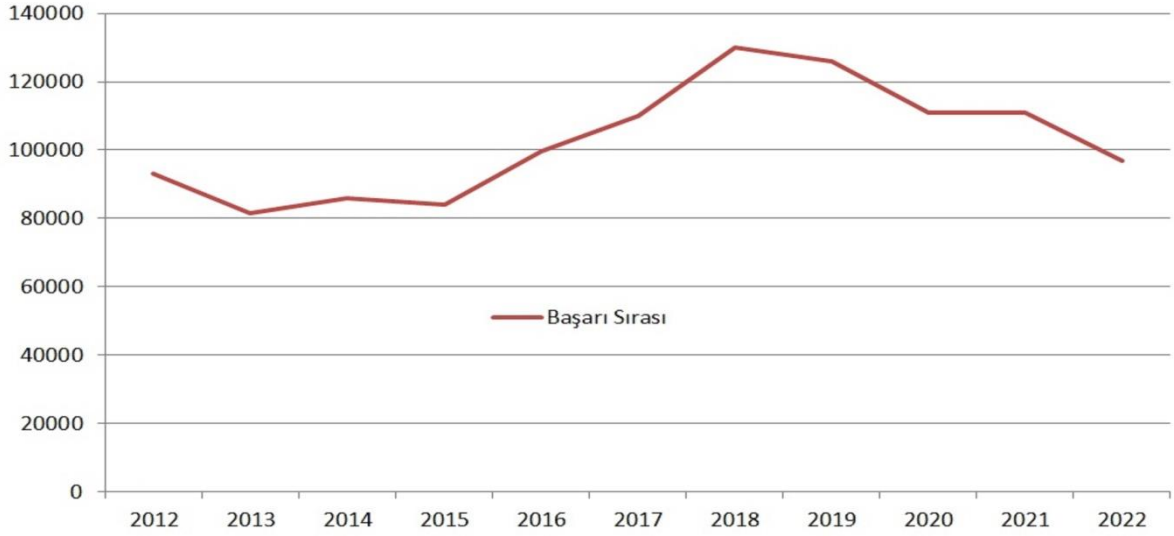
1953 yılında eğitime başlayan İstanbul Teknik Üniversitesi Maden Mühendisliği programı bu yıl kontenjanı 62 olmuştur. Sayısal puan türüyle öğrenci alan bölüm önceki yıllarda Türkçe ve İngilizce olmak üzere iki program şeklinde öğrenci almaktaydı. Bu yıl bu iki program birleştirilerek tek bir program altında toplanmıştır. İstanbul Teknik Üniversitesi Maden Mühendisliği programı da son 11 yılda olduğu gibi bu kontenjanının tamamını doldurmuştur. 2022 yılında programın tavan puanı 482.354, taban puanı 408.547 olmuştur.

Tablo 6: İstanbul Teknik Üniversitesi Maden Mühendisliği Bölümüne Ait 2012-2022 Yıllarında Kayıt Yaptıran Öğrencilere Dair Bazı Bilgiler

Yıl	Kontenjan	Yerleşen	En Düşük Puan	En Yüksek Puan	En Düşük Sıralama	En Yüksek Sıralama
2012	41	41	337.388	419.669	93200	-
2013	41	41	329.606	391.206	81500	-
2014	36	36	328.419	375.850	85900	-
2015	41	41	325.229	368.598	84100	-
2016	62	62	335.046	390.964	99800	-
2017	62	62	325.460	401.118	110000	-
2018	62	62	317.230	375.001	130000	70500
2019	62	62	337.971	394.473	126071	69000
2020	62	62	388.731	474.454	111000	34200
2021	62	62	334.124	378.563	111098	62300
2022	62	62	408.547	482.354	96800	29900

İstanbul Teknik Üniversitesi Maden Mühendisliği programı incelenen 11 yıllık dönemde 36-62 arasında değişen bir aralıkta öğrenci kontenjanı belirlemiştir. Ancak bu zaman dilimi içinde İstanbul Teknik Üniversitesi Maden Mühendisliğinde dönemsel olarak İngilizce ve Türkçe olmak üzere iki ayrı eğitim programı devreye alınmıştır. Yukarıdaki tabloda İTÜ'nin Türkçe programlarının verileri ele alınmıştır.

Süreç içinde sınav sistemimde yapılan değişiklikler programın taban ve tavan puanları arasında değişikliklere neden olmuştur. 11 yıllık dönemde İstanbul Teknik Üniversitesi Maden Mühendisliği programının başarı sırası son yıllarda 100.000 barajının üstüne çıksa da 2022 yılında gerek taban gerekse de tavan başarı sıralamasında önemli bir ilerleme kaydederek bu barajın altına düşmüştür. Ancak yine de en düşük başarı sıralaması bundan 11 yıl önce 2012 yılındaki başarı sıralamasının altında kalamamıştır. Tavan başarı sıralamaları dikkate alındığında; taban sıralamalara yakın bir seyir izlemiş ve 2022 yılında son yılların en yüksek tavan başarı sıralaması ile öğrenciler İTÜ'ye kayıt yaptırmıştır.

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

1969 yılında eğitime başlayan Hacettepe Üniversitesi Maden Mühendisliği programı bu yıl kontenjanı 62 olmuştur. Sayısal puan türüyle öğrenci alan bölüm önceki yıllarda 62-72 arası kontenjan ilan ederken son yıllarda özellikle 62 öğrenci alarak kontenjanını sabitlemiştir.

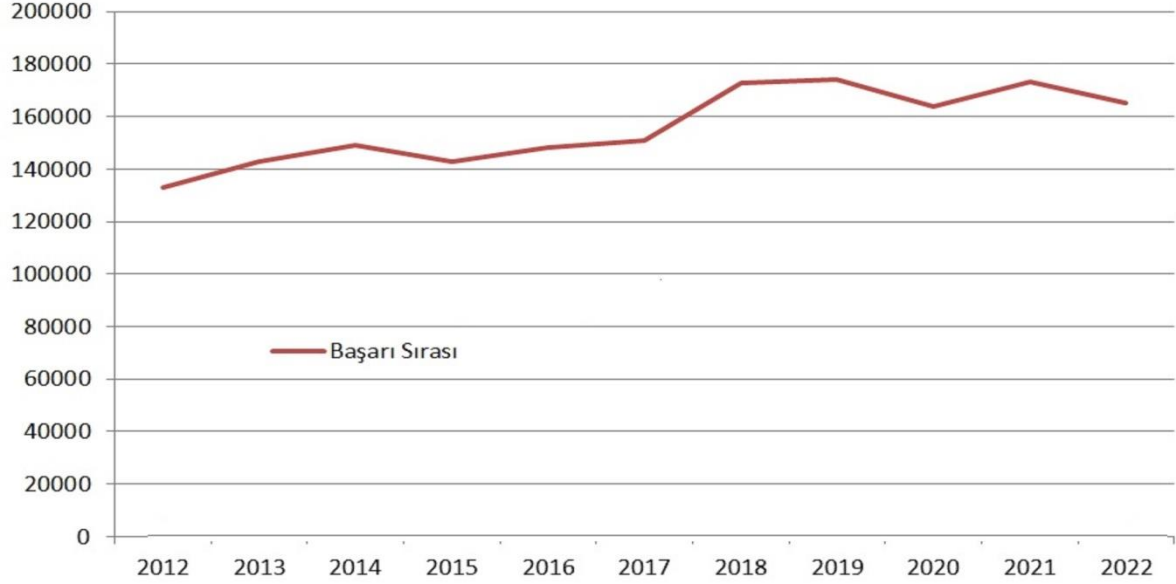
Tablo 7: Hacettepe Üniversitesi Maden Mühendisliği Bölümüne Ait 2012-2022 Yıllarında Kayıt Yaptıran Öğrencilere Dair Bazı Bilgiler

Yıl	Kontenjan	Yerleşen	En Düşük Puan	En Yüksek Puan	En Düşük Sıralama	En Yüksek Sıralama
2012	72	72	290.619	386.038	133000	-
2013	72	72	269.981	351.228	143000	-
2014	62	62	268.544	347.431	149000	-
2015	62	62	274.473	332.662	143000	-
2016	62	62	292.560	363.604	148000	-
2017	62	62	292.588	337.453	151000	-
2018	62	62	291.757	333.299	173000	111000
2019	62	62	307.485	361.599	174106	98900
2020	62	62	346.487	427.891	164000	73900
2021	62	62	294.995	359.664	173048	81200
2022	62	62	356.314	421.205	165000	83500

Bu araştırmaya konu olan son 11 yıl içinde ODTÜ ve İTÜ ile birlikte Hacettepe Üniversitesi Maden Mühendisliği programı da kontenjanlarının tamamını dolduran 3 bölümden bir olmuştur. Hacettepe Üniversitesi Maden Mühendisliği programı da son 11 yılda olduğu gibi bu kontenjanının tamamını doldurmuştur. 2022 yılında programın tavan puanı 421.205, taban puanı 356.314 olmuştur.

Hacettepe Üniversitesi Maden Mühendisliği programı incelemeye dahil edilen bu 11 yıllık zaman diliminde diğer maden mühendisliği programlarına oranla standard sapması en az olan en düşük başarı sırası ile öğrenci almıştır. Bu süre zarfında aynı

kontenjan üzerinden öğrenci almasına rağmen 174.000 – 133.000 bandında seyreden bir başarı sıralaması ile öğrenci almıştır. Tüm maden mühendisliği bölümlerinde yaşadığı gibi 2018-19 yılından en düşük başarı sıralaması zirvelere çıkmış ancak daha sonraki yıllarda az da olsa bir düşüş eğilimi gözlenmiştir.

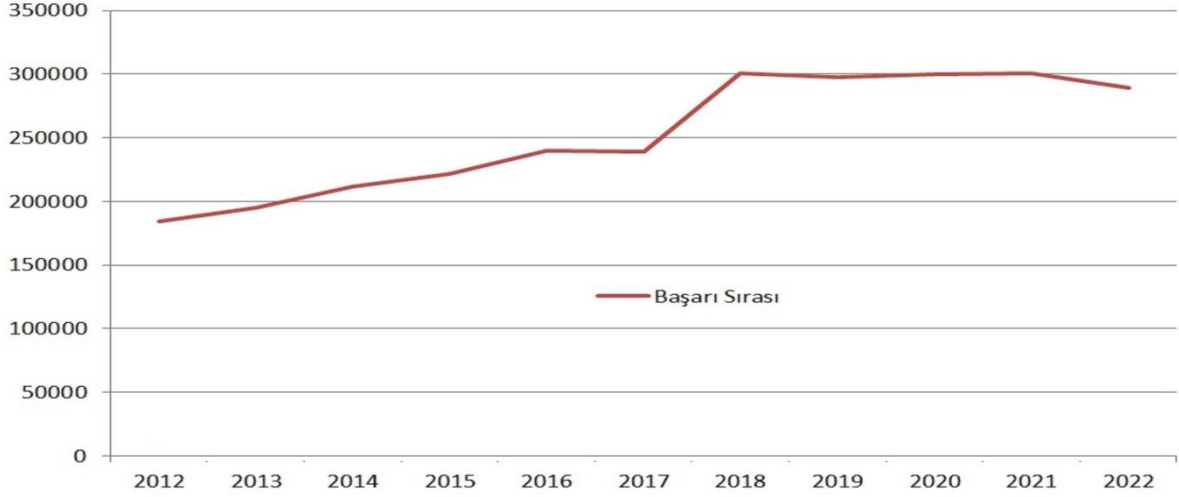
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

1971 yılında eğitime başlayan Dokuz Eylül Üniversitesi Maden Mühendisliği programı araştırmaya konu olan 11 yıllık zaman diliminde 41-82'ye kadar değişen bir kontenjan aralığı ilan etmiştir. Baraj uygulamasının olmadığı yıllarda kontenjanlarını dolduran Dokuz Eylül Üniversitesi Maden Mühendisliği programı, mühendislik disiplinleri baraj uygulamasına paralel olarak kontenjanlarını düşürmesine rağmen bu kontenjanlarını dolduramamıştır. Son iki yılda büyük bir atılım göstererek ilan ettikleri kontenjanları doldurmaya başlamış ve bu yıl uzun zamandır ilk kez ilan edilen kontenjanını doldurabilmiştir.

Tablo 8: Dokuz Eylül Üniversitesi Maden Mühendisliği Bölümüne Ait 2012-2022 Yıllarında Kayıt Yaptıran Öğrencilere Dair Bazı Bilgiler

Yıl	Kontenjan	Yerleşen	En Düşük Puan	En Yüksek Puan	En Düşük Sıralama	En Yüksek Sıralama
2012	82	82	246.895	367.294	184000	-
2013	82	82	236.853	349.209	195000	-
2014	82	82	232.095	293.153	212000	-
2015	82	82	233.134	279.035	222000	-
2016	82	75	239.661	294.756	240000	-
2017	82	54	245.515	313.124	239000	-
2018	82	36	248.242	291.126	301000	175000
2019	62	27	261.016	303.199	298000	182000
2020	52	34	283.309	344.564	300000	167000
2021	41	33	248.092	343.205	301000	99900
2022	41	41	301.407	439.583	289000	65900

Dokuz Eylül Üniversitesi Maden Mühendisliği programının bu yılki kontenjanı 41 olmuş ve bu kontenjanı tamamen doldurmuştur. Sayısal puan türüyle öğrenci alan bölüm 2012 yılından 2018 yılına kadar 82 kontenjan ilan etmiş, ancak kontenjanların dolmadığı görüldükçe kademeli olarak düşürülmüş ve bu yıl ilan edilen 41 kontenjanın tamamı dolmuştur. Araştırmaya konu bu 11 yıllık süre zarfında Dokuz Eylül Üniversitesi Maden Mühendisliği programı toplam 770 kontenjanı bulunmaktadır. Yine aynı zaman dilimi içinde bu kontenjanın sadece 628'i dolmuş ve bu sonuçlarla bölümdeki doluluk oranı % 81,5 olmuştur.

Uzun yıllar boyunca kontenjanların dolmamasından kaynaklı olarak mühendislik disiplinlerine giriş barajına çok yakın en düşük başarı sılaması ile öğrenci alan bölümün araştırmaya konu bu 11 yıllık zaman diliminde de bu durumu değişmemiştir. Ancak son yıllarda bölüme giren en yüksek başarı sıralamasına sahip öğrencilerde önemli bir yükseliş olduğu gözlenebilir. 2022 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Maden Mühendisliği programına kayıt yaptıran en düşük başarı sıralamasına sahip öğrenci 289.000 başarı sırasına sahipken, en yüksek başarı sıralaması 65.900 olmuştur.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA

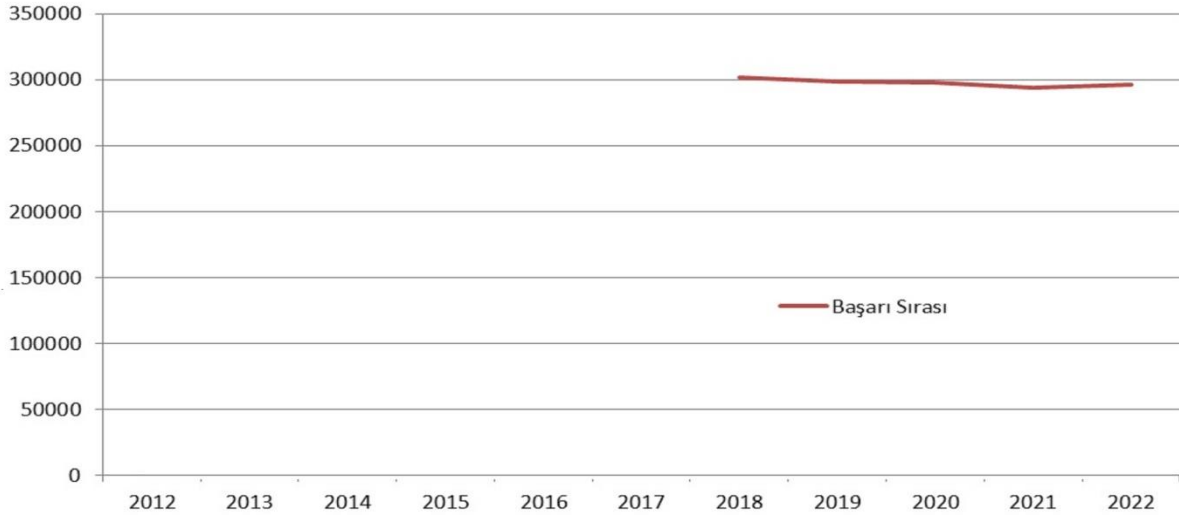
2018 yılında eğitime başlayan İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Maden Mühendisliği programı aslında yıllardır maden mühendisliği eğitimi yapan İstanbul Üniversitesi'nin devamı niteliindedir. Ancak bu araştırmamızda programın faaliyette olduğu 5 yıllık dilim değerlendirilmiştir. İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Maden Mühendisliği programı araştırmaya konu olan 5 yıllık zaman diliminde 41-72'ye kadar değişen geniş bir kontenjan aralığı ilan etmiştir. Baraj uygulamasının olduğu bu zaman diliminde son yıllarda kontenjanını 41 olarak ilan etmesine rağmen bu kontenjanları dahi dolduramamıştır.

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Maden Mühendisliği programının bu yılki kontenjanı 41 olmuştur. Sayısal puan türüyle öğrenci alan bölüm 2019 yılında 72, 2018 yılında 62 kontenjan belirlemiş ve ondan sonra gelen yıllar boyunca hep 41 öğrenci kontenjanını sabit tutmuştur. Araştırmaya konu bu 5 yıllık süre zarfında İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Maden Mühendisliği programı toplam 257 kontenjanı bulunmaktadır. Yine aynı zaman dilimi içinde bu kontenjanın sadece 169'u dolmuş ve bu sonuçlarla bölümdeki doluluk oranı % 65,7 olmuştur.

Tablo 9: İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Maden Mühendisliği Bölümüne Ait 2012-2022 Yıllarında Kayıt Yaptıran Öğrencilere Dair Bazı Bilgiler

Yıl	Kontenjan	Yerleşen	En Düşük Puan	En Yüksek Puan	En Düşük Sıralama	En Yüksek Sıralama
2012	-	-	-	-	-	-
2013	-	-	-	-	-	-
2014	-	-	-	-	-	-
2015	-	-	-	-	-	-
2016	-	-	-	-	-	-
2017	-	-	-	-	-	-
2018	62	59	248.171	306.704	302000	147000
2019	72	30	260.821	308.260	299000	173000
2020	41	33	283.936	437.052	298000	65800
2021	41	21	249.864	315.885	294000	137000
2022	41	26	299.156	465.314	296000	43500

Araştırmaya konu 5 yıllık zaman diliminde İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Maden Mühendisliği programına kayıt yaptıran öğrencilerin tamamı taban giriş puanı üzerinden kayıt yaptırmışlardır. Üniversitenin İstanbul'da olması bölümün kontenjanlarını etkilese de bölüme kayıt yaptıran bu öğrenciler en düşük başarı sırası ile bölüme girmişlerdir. Ancak bu duruma karşın İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Maden Mühendisliği programına kayıt yaptıran öğrencilerin en yüksek başarı sıralamalarında hayli değişkenlik bulunmaktadır. 2022 yılında son sırada kayıt yaptıran öğrenci 296.000 başarı sırası ile baraj sıralamasına çok yakın bir başarı sıralaması ile bölüme girerken en yüksek başarı sıralamasına sahip öğrenci 43.500 ile İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Maden Mühendisliği programına girmiştir.

ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ

1975 yılında eğitime başlayan Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Maden Mühendisliği programı araştırmaya konu olan 11 yıllık zaman diliminde 21-82'ye kadar değişen geniş bir kontenjan aralığı ilan etmiştir. Baraj uygulamasının olmadığı 2015 yılına

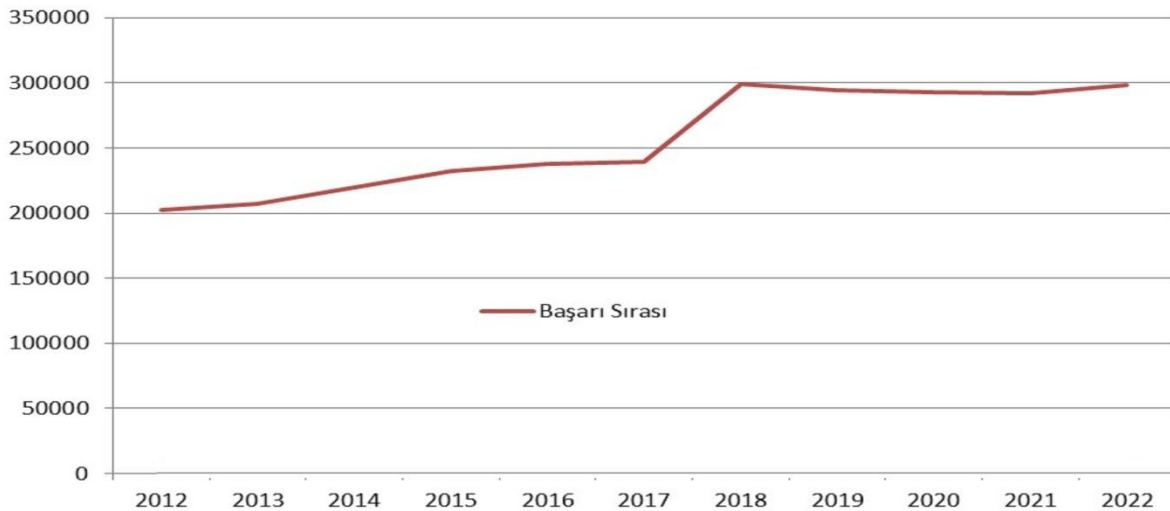
kadar kontenjanlarını dolduran program bu tarihten sonra kontenjanlarını yarı yarıya azaltmasına rağmen baraj uygulamasının da etkisi ile kontenjanları dolmamıştır.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Maden Mühendisliği programının bu yılki kontenjanı 31 olmuştur. Sayısal puan türüyle öğrenci alan bölüm 2012 yılında 82, 2013 yılında 72 kontenjan belirlemiş ve ondan sonra gelen yıllar boyunca 21 ile 31 kontenjan arasında öğrenci almıştır. Araştırmaya konu bu 11 yıllık süre zarfında Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Maden Mühendisliği programı toplam 475 kontenjanı bulunmakta ve bu sürede zarfında bu kontenjanın 397'si dolmuştur. Bu sonuçlarla bölümdeki doluluk oranı % 85,9 olmuştur.

Tablo 10: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Maden Mühendisliği Bölümüne Ait 2012-2022 Yıllarında Kayıt Yaptıran Öğrencilere Dair Bazı Bilgiler

Yıl	Kontenjan	Yerleşen	En Düşük Puan	En Yüksek Puan	En Düşük Sıralama	En Yüksek Sıralama
2012	82	82	233.949	293.337	202000	-
2013	72	72	230.345	286.281	207000	-
2014	52	52	227.959	316.544	220000	-
2015	52	52	228.601	283.633	232000	-
2016	41	32	240.727	289.710	238000	-
2017	31	19	245.579	298.164	239000	-
2018	31	16	248.720	322.440	299000	124000
2019	31	14	262.148	303.836	294000	181000
2020	31	10	285.552	338.281	293000	177000
2021	21	20	250.408	290.043	292000	183000
2022	31	28	298.657	415.166	298000	89800

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Maden Mühendisliği programında mühendislik disiplinlerine uygulanan baraj uygulamasının ardından 2016 yılında kontenjanlarda önemli bir azalış meydana gelmiştir. Bu durumda ilgili bölümde kontenjan 21-41 arasında seyretmiştir. Bu 7 yıllık dilimde Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Maden Mühendisliği programı toplam 217 kontenjan açıklamış ve bu kontenjanın 139'u dolmuştur. Son 7 yıllık periyotta doluluk oranı % 64,1 olmuştur.

Son yıllarda mühendislik bölümlerine giriş barajınının 300.000'e çekilmesinin olabilecek en düşük başarı sıralamasından öğrenci alan Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Maden Mühendisliği programı en yüksek başarı sıralaması da bu duruma uygun olarak oldukça düşük (yüksek) bir seviyede gerçekleşmiştir. Ancak 2022 yılında en düşük başarı sıralaması yine tabandan olsa da en yüksek başarı sıralamasında oldukça önemli bir yükselme olmuş ve 31 olan toplam kontenjan 28 yerleşen ile nerede ise dolmuştur.

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ

1991 yılında eğitime başlayan Adana Çukurova Üniversitesi Maden Mühendisliği programı araştırmaya konu olan 11 yıllık zaman diliminde 21-82'ye kadar değişen geniş bir kontenjan aralığı ilan etmiştir. Baraj uygulamasının olmadığı yıllarda dahi kontenjanlarının doldurmakta zorlanan bölüm son yıllarda 11-21 arasında minimum bir kontenjan belirlese de bu kontenjanlarını bir türlü dolduramamıştır.

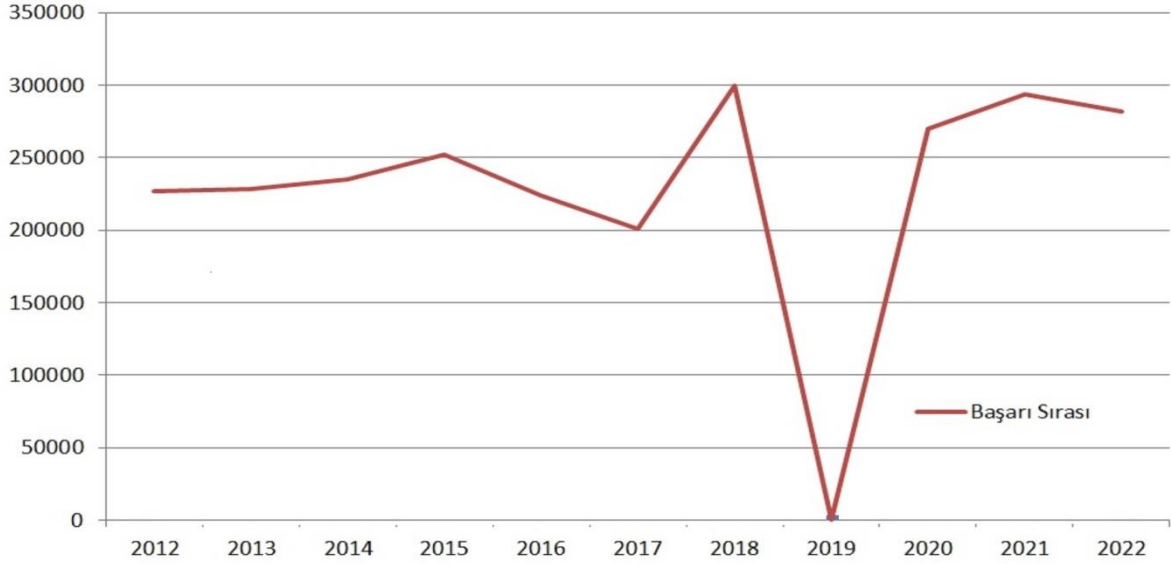
Adana Çukurova Üniversitesi Maden Mühendisliği programının bu yılki kontenjanı 21 olmuştur. Sayısal puan türüyle öğrenci alan bölüm 2012 yılında 82, 2013 yılında 52 kontenjan belirlemiş ve ondan sonra gelen yıllar boyunca 11 ile 31 kontenjan arasında öğrenci almıştır. Araştırmaya konu bu 11 yıllık süre zarfında Adana Çukurova Üniversitesi Maden Mühendisliği programı toplam 302 kontenjanı bulunmaktadır. Yine aynı zaman dilimi içinde bu kontenjanın sadece 121'i dolmuş ve bu sonuçlarla bölümdeki doluluk oranı % 40,1 olmuştur.

Tablo 11: Adana Çukurova Üniversitesi Maden Mühendisliği Bölümüne Ait 2012-2022 Yıllarında Kayıt Yaptıran Öğrencilere Dair Bazı Bilgiler

Yıl	Kontenjan	Yerleşen	En Düşük Puan	En Yüksek Puan	En Düşük Sıralama	En Yüksek Sıralama
2012	82	41	206.135	268.480	227000	-
2013	52	22	202.868	292.403	228000	-
2014	31	13	215.209	241.742	235000	-
2015	31	17	199.269	253.450	252000	-
2016	21	8	247.037	294.403	224000	-
2017	11	5	263.121	268.209	201000	-
2018	11	3	248.444	303.122	300000	153000
2019	-	-	-	-	-	-
2020	21	3	294.012	321.985	270000	206000
2021	21	5	249.974	299.083	294000	165000
2022	21	4	303.933	419.237	282000	85500

Mühendislik disiplinlerine giriş barajınının olmadığı yıllarda yüksek kontenjanlar belirleyen bölüm 2016 yılından başlayarak 11 ila 21 kontenjan açıklamaya başlamıştır. Bu durumda dahi kontenjanlarının çoğunun boş kaldığını söylemek mümkündür. YÖK'ün belirlediği kurallar gereği üç yıl üst üste belirlediği kontenjanları dolduramayan Çukurova Üniversitesi Maden Mühendisliği programı 2019 yılında öğrenci alamamıştır. 2016 yılından günümüze toplam 106 kontenjan açıklayan Çukurova Üniversitesi Maden Mühendisliği programı bu kontenjanlardan sadece 28'ini doldurabilmiştir. Böylelikle son 7 yıl içinde bölümdeki doluluk oranı % 26,4 olarak gerçekleşmiştir.

Son yıllarda mühendislik disiplinlerine giriş barajının kademeli olarak artırılması Çukurova Üniversitesi Maden Mühendisliği programı da etkilemiştir. Araştırmada değerlendirmeye alınan 11 yıllık süreçte nerede ise tüm öğrenciler taban puanlarından bölüme giriş yapmışlardır. Bölümün kontenjanlarının 82'den 11'e kadar düşürülmesi dahi bu durumu değiştirmemiş en yüksek başarı sıralaması da bu duruma paralel olarak seyretmiştir. 2022 yılında 21 kontenjanda sadece 4'ü dolabilmiş ve en düşük başarı sıralaması ile bölüme kayıt yaptıran öğrenci 282.000 başarı sırası ile baraja çok yakın bir puanla bölüme kayıt yaptırmıştır.

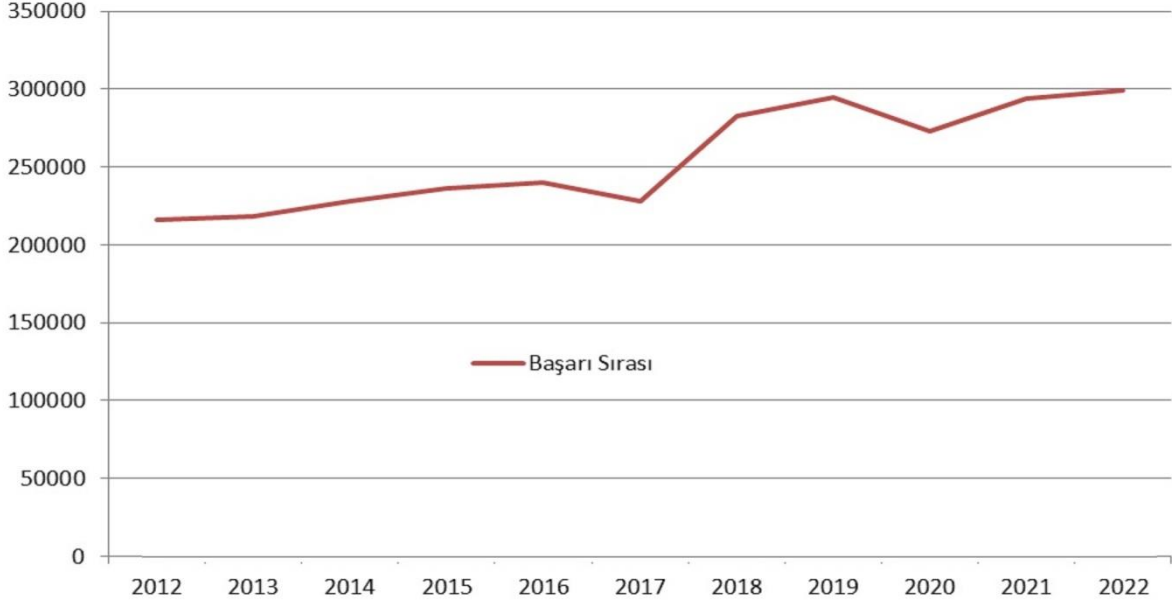
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

1990 yılında eğitime başlayan Karadeniz Teknik Üniversitesi Maden Mühendisliği programı araştırmaya konu olan 11 yıllık zaman diliminde 21-62'ye kadar değişen geniş bir kontenjan aralığı ilan etmiştir. Baraj uygulamasının olmadığı 2015 yılına kadar kontenjanlarını dolduran program bu tarihten sonra kontenjanlarını üçte bir oranında azaltmasına rağmen baraj uygulamasının da etkisi ile kontenjanları dolmamıştır.

Tablo 12: Karadeniz Teknik Üniversitesi Maden Mühendisliği Bölümüne Ait 2012-2022 Yıllarında Kayıt Yaptıran Öğrencilere Dair Bazı Bilgiler

Yıl	Kontenjan	Yerleşen	En Düşük Puan	En Yüksek Puan	En Düşük Sıralama	En Yüksek Sıralama
2012	62	62	223.525	280.605	216000	-
2013	52	52	224.087	271.975	218000	-
2014	41	41	223.052	288.618	228000	-
2015	41	41	226.823	287.279	236000	-
2016	41	13	239.829	304.996	240000	-
2017	21	9	250.250	288.288	228000	-
2018	21	11	252.796	333.376	283000	110000
2019	21	4	261.816	305.380	295000	178000
2020	21	5	292.835	327.619	273000	195000
2021	21	10	250.048	276.031	294000	214000
2022	21	4	298.166	364.677	299000	152000

Karadeniz Teknik Üniversitesi Maden Mühendisliği programının bu yılki kontenjanı 21 olmuştur. Sayısal puan türüyle öğrenci alan bölüm 2012 yılında 62, 2013 yılında 52 kontenjan belirlemiş ve ondan sonra gelen yıllar boyunca 21 ile 41 kontenjan arasında öğrenci almıştır. Araştırmaya konu bu 11 yıllık süre zarfında Karadeniz Teknik Üniversitesi Maden Mühendisliği programı toplam 363 kontenjanı bulunmaktadır. Yine aynı zaman dilimi içinde bu kontenjanın 252'si dolmuş ve bu sonuçlarla bölümdeki doluluk oranı % 69,4 olmuştur.

Mühendislik disiplinlerine giriş barajının olmadığı yıllarda yüksek kontenjanlar belirleyen bölüm 2017 yılından başlayarak 21 kontenjan açıklamaya başlamıştır. Bu durumda dahi kontenjanlarının çoğunun boş kaldığını söylemek mümkündür. 2017 yılından günümüze toplam 126 kontenjan açıklayan Karadeniz Teknik Üniversitesi Maden Mühendisliği programı bu kontenjanlardan sadece 43'ünü doldurabilmiştir. Böylelikle son 6 yıl içinde bölümdeki doluluk oranı % 34,1 olarak gerçekleşmiştir.

Son yıllarda mühendislik disiplinlerine giriş barajının kademeli olarak artırılması Karadeniz Teknik Üniversitesi Maden Mühendisliği programını da etkilemiştir. Araştırmada değerlendirmeye alınan 11 yıllık süreçte nerede ise tüm öğrenciler taban puanlarından bölüme giriş yapmışlardır. Bölümün kontenjanlarının 62'den 21'e kadar düşürülmesi dahi bu durumu değiştirmemiş en yüksek başarı sıralaması da bu duruma paralel olarak seyretmiştir. 2022 yılında 21 kontenjanda sadece 4'ü dolabilmiş ve en düşük başarı sıralaması ile bölüme kayıt yaptıran öğrenci 299.000 başarı sırası ile baraja çok yakın bir puanla bölüme kayıt yaptırmıştır.

ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ

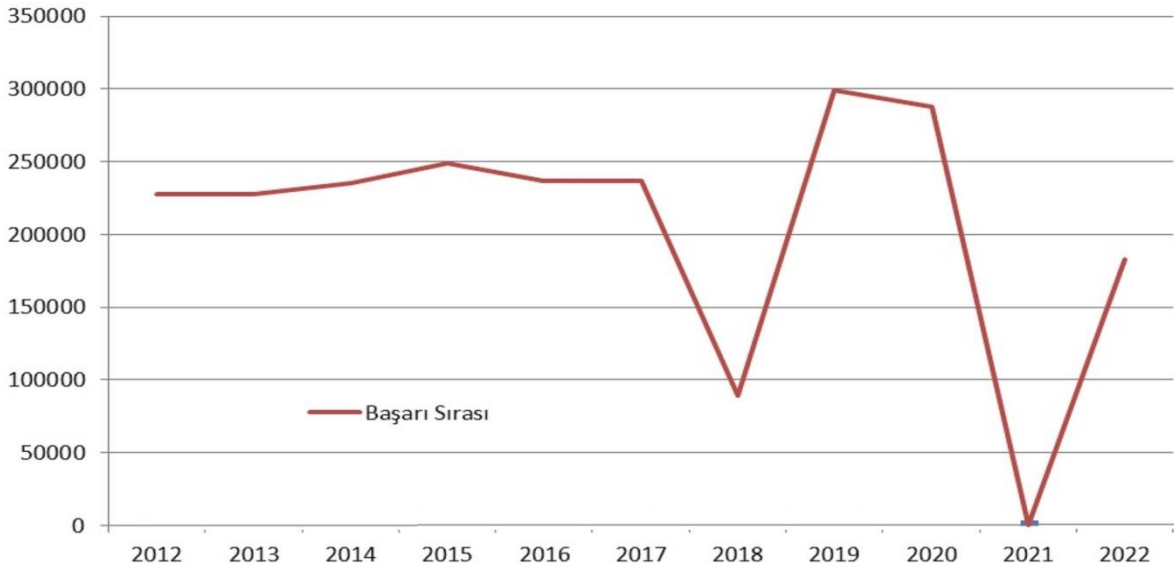
1924 yılında Zonguldak Maadin Mekteb-i Alisi adı ile maden mühendisliği eğitimine başlayan ve mesleğimizin en eski eğitim kurumlarından olan Bülent Ecevit Üniversitesi Maden Mühendisliği programı bu adı ile 2012 yılında kurulmuştur. Bu nedenle aşağıdaki tabloda da görüleceği gibi bölümün kurulmasından günümüze tüm verileri değerlendirme şansına sahibiz. Bölümün kuruluşunda günümüze geçen 11 yıllık zaman diliminde 16-82'ye kadar değişen geniş bir kontenjan aralığında öğrenci kabul edilmiştir. Baraj uygulamasının olmadığı yıllarda dahi kontenjanlarının

doldurmakta zorlanan bölüm son yıllarda 11-16 arasında minimum bir kontenjan belirlese de bu kontenjanlarını bir türlü dolduramamıştır.

Tablo 13: Bülent Ecevit Üniversitesi Maden Mühendisliği Bölümüne Ait 2012-2022 Yıllarında Kayıt Yaptıran Öğrencilere Dair Bazı Bilgiler

Yıl	Kontenjan	Yerleşen	En Düşük Puan	En Yüksek Puan	En Düşük Sıralama	En Yüksek Sıralama
2012	82	21	202.961	281.572	228000	-
2013	41	10	200.338	279.603	228000	-
2014	11	9	215.339	230.467	235000	-
2015	11	7	213.020	230.071	249000	-
2016	11	1	241.033	241.033	237000	-
2017	11	3	246.340	273.967	237000	-
2018	11	1	353.457	353.457	89100	89100
2019	16	3	260.757	291.585	299000	208000
2020	16	2	287.479	288.345	288000	285000
2021	16	0	-	-	-	-
2022	16	1	346.199	346.199	183000	183000

Bülent Ecevit Üniversitesi Maden Mühendisliği programının bu yılki kontenjanı 16 olmuştur. Sayısal puan türüyle öğrenci alan bölüm 2012 yılında 82, 2013 yılında 41 kontenjan belirlemiş ve ondan sonra gelen yıllar boyunca 11 ile 16 kontenjan arasında öğrenci almıştır. Araştırmaya konu bu 11 yıllık süre zarfında Bülent Ecevit Üniversitesi Maden Mühendisliği programı toplam 242 kontenjanı bulunmaktadır. Yine aynı zaman dilimi içinde bu kontenjanın sadece 58'i dolmuş ve bu sonuçlarla bölümdeki doluluk oranı % 23,9 olmuştur.

Mühendislik disiplinlerine giriş barajının olmadığı yıllarda yüksek kontenjanlar belirleyen bölüm 2014 yılından başlayarak 11 ile 16 kontenjan açıklamaya başlamıştır. Bu durumda dahi kontenjanlarının çoğunun boş kaldığını söylemek mümkündür. YÖK'ün belirlediği kurallar gereği üç yıl üst üste belirlediği kontenjanları dolduramayan Bülent Ecevit Üniversitesi Maden Mühendisliği programı 2021 yılında

öğrenci alamamıştır. 2016 yılından günümüze açıklanan kontenkanlara sırası ile 1, 3, 1, 3, 2, 0 ve 1 öğrenci kayıt yaptırmıştır. Kısacası Son 7 yılda toplam 11 öğrenci kabul eden Bülent Ecevit Üniversitesi Maden Mühendisliği programı bı 11 öğrenci ile 2022 yılında açıkladığı 16 kontenjanı dahi dolduramamaktadır.

Son yıllarda mühendislik disiplinlerine giriş barajının kademeli olarak artırılması Bülent Ecevit Üniversitesi Maden Mühendisliği programı da etkilemiştir. Araştırmada değerlendirmeye alınan 11 yıllık süreçte nerede ise tüm öğrenciler taban puanlarından bölüme giriş yapmışlardır. Bölümün kontenjanlarının 82'den 11'e kadar düşürülmesi dahi bu durumu değiştirmemiş en yüksek başarı sıralaması da bu duruma paralel olarak seyretmiştir. 2022 yılında 16 kontenjandan sadece 1'ü dolabilmiş ve en düşük başarı sıralaması ile en yüksek başarı sırası birbirlerine eşit olmuştur. Bu başarı sırası da 183.000 olarak gerçekleşmiştir.

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ

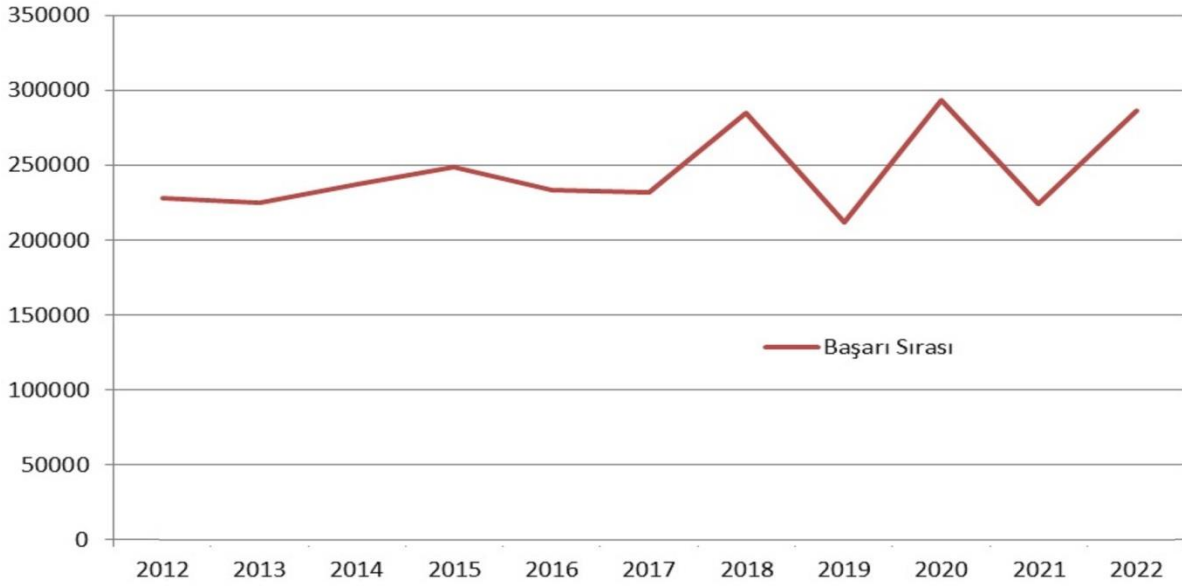
2002 yılında eğitime başlayan Afyon Kocatepe Üniversitesi Maden Mühendisliği programı bu yıl kontenjanı YÖK tarafından kabul edilen minimum kontenjan olan 11 olmuştur. Sayısal puan türüyle öğrenci alan bölüm 2012 yılında 72, 2013 yılında 41 kontenjan belirlemiş ve ondan sonra gelen 9 yıl boyunca minimum kontenjan olan 11'de karar kılınmıştır.

Tablo 14: Afyon Kocatepe Üniversitesi Maden Mühendisliği Bölümüne Ait 2012-2022 Yıllarında Kayıt Yaptıran Öğrencilere Dair Bazı Bilgiler

Yıl	Kontenjan	Yerleşen	En Düşük Puan	En Yüksek Puan	En Düşük Sıralama	En Yüksek Sıralama
2012	72	18	201.023	281.184	228000	-
2013	41	9	216.539	257.562	225000	-
2014	11	7	205.812	233.498	237000	-
2015	11	11	213.887	257.741	249000	-
2016	11	5	242.747	292.874	233000	-
2017	11	3	248.288	250.716	232000	-
2018	11	2	252.331	272.679	285000	218000
2019	11	3	289.707	306.866	212000	175000
2020	11	4	285.650	350.070	293000	159000
2021	11	1	272.003	272.003	224000	224000
2022	11	4	302.523	338.564	286000	197000

Afyon Kocatepe Üniversitesi Maden Mühendisliği programı incelenen bu 11 yıllık zaman diliminde son 9 yıl içinde YÖK tarafından belirlenen ve minimum kontenjan olan 11 öğrenci almaya gayret etmiştir. Buna rağmen kontenjanlarda ciddi boşluklar yaşanmıştır. Son 9 yıl içinde toplam 99 kontenjan açıklayan Afyon Kocatepe Üniversitesi Maden Mühendisliği programı bu süre zarfında sadece 40 öğrenci kayıt yaptırmıştır. Sadece 2015 yılında açıklanan 11 kontenjanın tamamını doldurabilen Afyon Kocatepe Üniversitesi Maden Mühendisliği programı geçtiğimiz yıl sadece 1 öğrenci alabilmiştir. Araştırmaya konu olan bu 11 yıllık zaman diliminde bölüm, toplam 212 kontenjan belirlemiş ancak bu kontenjanın sadece 67'si dolmuştur. Bu oran 11 yıl içinde değerlendirildiği zaman % 31,6'lık bir doluluk oranına karşılık

gelmektedir. Minimum kontenjan olan 11 öğrencinin kontenjan olarak belirlendiği son 9 yılda ise 99 kontenjan açıklanmış ve sadece 40 öğrenci bölüme kayıt yaptırmıştır. Bu zaman dilimindeki doluluk ise % 40,1'e karşılık gelmektedir.

Durum böyle olunca kontenjanların dolmuyor olması Afyon Kocatepe Üniversitesi Maden Mühendisliği programının puanlarını ve başarı sıralamasını da etkilemiştir. Mühendislik branşlarına daha önceki yıllarda uygulanan 250.000 ve bu yıl uygulanan 300.000 başarı sıralaması göz önüne alındığında bu program dolmayan kontenjanları ile birlikte minimum başarı sıralamalarına yakın bir seyir izlemiştir. 212 bin ve 286 bin en düşük başarı sıralamasından öğrenci alan bölüm uygulanan taban başarı sıralamasına oldukça yakın bir öğrenci profili yakalamıştır. Kontenjanlarının çoğu boş kalan Afyon Kocatepe Üniversitesi Maden Mühendisliği programı en yüksek başarı sıralamaları da incelendiğinde, en düşük başarı sıralamasına yakın bir seyir izlediği görülmektedir. 2022 yılında en yüksek başarı sırası 200.000'den öğrenci kabul edilmiştir.

MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ

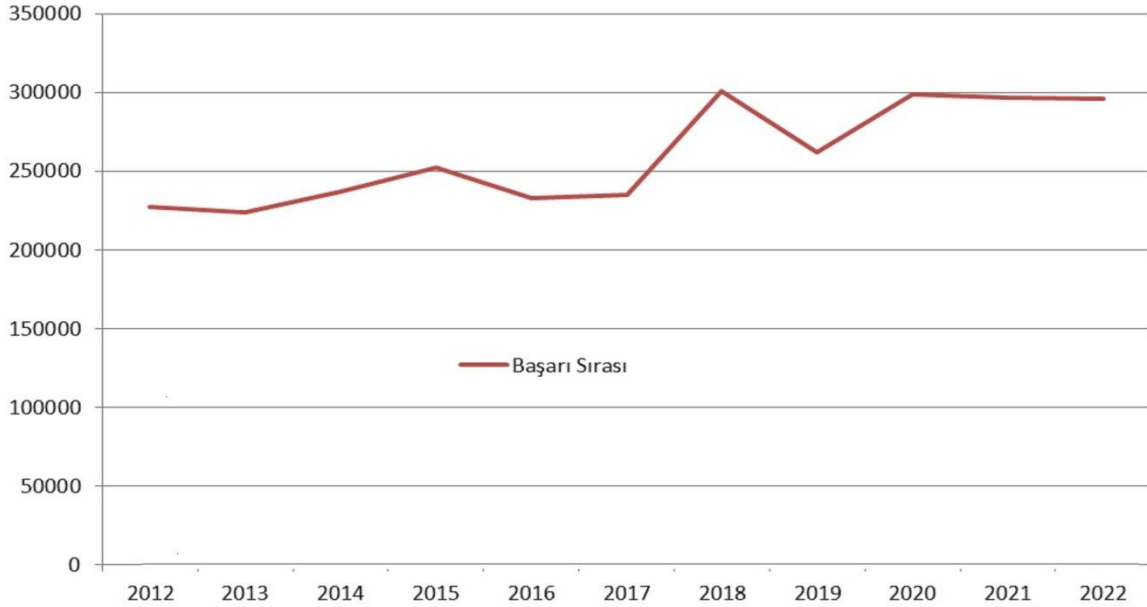
2010 yılında eğitime başlayan Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Maden Mühendisliği programı araştırmaya konu olan 11 yıllık zaman diliminde 11-54'ye kadar değişen bir kontenjan aralığı ilan etmiştir. Baraj uygulamasının olmadığı yıllarda dahi kontenjanlarının doldurmakta zorlanan bölüm son yıllarda 21 kontenjan ilan etse de bu kontenjanlarda dolmamaktadır.

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Maden Mühendisliği programının bu yılki kontenjanı 21 olmuştur. Sayısal puan türüyle öğrenci alan bölüm 2012 yılında 54, 2013 yılında 41 kontenjan belirlemiş ve ondan sonra gelen yıllar boyunca 11 ile 31 kontenjan arasında öğrenci almıştır. Araştırmaya konu bu 11 yıllık süre zarfında Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Maden Mühendisliği programı toplam 304 kontenjanı bulunmaktadır. Yine aynı zaman dilimi içinde bu kontenjanın sadece 172'si dolmuş ve bu sonuçlarla bölümdeki doluluk oranı % 56,5 olmuştur.

Tablo 15: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Maden Mühendisliği Bölümüne Ait 2012-2022 Yıllarında Kayıt Yaptıran Öğrencilere Dair Bazı Bilgiler

Yıl	Kontenjan	Yerleşen	En Düşük Puan	En Yüksek Puan	En Düşük Sıralama	En Yüksek Sıralama
2012	54	44	204.954	288.643	227000	-
2013	41	20	218.609	303.826	224000	-
2014	31	26	200.140	253.168	237000	-
2015	31	31	201.137	265.527	252000	-
2016	31	6	242.562	293.408	233000	-
2017	11	11	247.145	274.166	235000	-
2018	21	9	248.268	280.661	301000	198000
2019	21	5	271.618	301.685	262000	186000
2020	21	7	283.349	366.790	299000	136000
2021	21	6	249.209	363.825	297000	76800
2022	21	7	299.368	345.278	296000	185000

Mühendislik disiplinlerine giriş barajının olmadığı yıllarda yüksek kontenjanlar belirleyen bölüm 2018 yılından başlayarak 21 kontenjan açıklamaya başlamıştır. Bu durumda dahi kontenjanlarının çoğunun boş kaldığını söylemek mümkündür. 2018 yılından günümüze geçen 5 yıllık zaman diliminde Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Maden Mühendisliği programı toplam 105 kontenjan ilan etmiş ancak bu kontenjanın sadece 34'ü dolabilmiştir. Bu durumda bölümdeki doluluk oranı % 32,3'lere kadar düşmüştür.

Son yıllarda mühendislik disiplinlerine giriş barajının kademeli olarak artırılması Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Maden Mühendisliği programını da etkilemiştir. Araştırmada değerlendirmeye alınan 11 yıllık süreçte nerede ise tüm öğrenciler taban puanlarından bölüme giriş yapmışlardır. Bölümün kontenjanlarının 54'den 11'e kadar düşürülmesi dahi bu durumu değiştirmemiş en yüksek başarı sıralaması da bu duruma paralel olarak seyretmiştir. 2022 yılında en düşük başarı sırası mühendislik

baraj sınırına çok yakın olarak 296.000 olarak gerçekleşmiş, en yüksek başarı sırası da 185.00 olarak gerçekleşmiştir.

MALATYA İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ

1992 yılında eğitime başlayan Malatya İnönü Üniversitesi Maden Mühendisliği programı eğitime başladığı yıllardan bu yana çok fazla tercih edilen bir program olmamıştır. YÖK tarafından kabul edilen “3 öğretim yılı boyunca kontenjanlarını dolduramayan programlara kontenjan verilmeyeceği”nin açıklanmasının ardından uzun yıllar öğrenci kabul etmeyen bölüm. Geçtiğimiz yıl 31 kontenjan ilan etmi ancak hiçbir kayıt alınmamıştır. 2022 yılında da durum çok farklı olmamış ve yine 31 kontenjan ilan edilmesine rağmen sadece 2 kayıt alabilmiştir.

Tablo 16: Malatya İnönü Üniversitesi Maden Mühendisliği Bölümüne Ait 2012-2022 Yıllarında Kayıt Yaptıran Öğrencilere Dair Bazı Bilgiler

Yıl	Kontenjan	Yerleşen	En Düşük Puan	En Yüksek Puan	En Düşük Sıralama	En Yüksek Sıralama
2012	-	-	-	-	-	-
2013	-	-	-	-	-	-
2014	-	-	-	-	-	-
2015	-	-	-	-	-	-
2016	-	-	-	-	-	-
2017	-	-	-	-	-	-
2018	-	-	-	-	-	-
2019	-	-	-	-	-	-
2020	-	-	-	-	-	-
2021	31	0	---	---	-	-
2022	31	2	312.272	330.206	258000	215000

2021 yılında hiç kayıt alamayan bölüme dair elimizde bir veri tabanı oluşmamıştır. 2022 yılında ise kayıt yaptıran öğrencilerden bir tanesi 258.000 başarı sırası ile en düşük başarı sıralamasını, diğer öğrenci ise 215.000 başarı sırası ile en yüksek başarı sırasını oluşturmuşlardır.

SONUÇ YERİNE

Bu çalışmada da görüleceği gibi, tüm nedenlerin bir toplamı olarak üniversitelerin maden mühendisliği bölümlerinde ciddi bir kontenjan düşüşü olmasına rağmen, özellikle taşra üniversitelerinin kontenjanlarında önemli boşluklar yaşanmaktadır. Son yıllarda devletin özellikle maden aramaları konusunda yaptığı yatırımlar dahi maden mühendisliği tercihlerinde önemli bir gelişime neden olamamıştır. Tüm bu gelişmeler maden mühendisliğinin önemini giderek azaltmakta ve önemli bir prestij kaybına neden olmaktadır.

Madencilik sektörüne teknik eleman yetiştirme görevini üstlenmiş olan bölümlerimizin sayı, yıllık kontenjan ve mezun sayıları açısından sektör gereksinimleri ile uyumlu olduğunu söylemek ne yazık ki olanaklı gözükmemektedir. Maden mühendisliğinin önemi ve prestijinin artırmanın ilk kuralı ihtiyaç olmayan bölümlerin kapatılması ve gerektiği kadar kontenjanın açılmasıdır. Bazı çalışmalara göre son yıllarda kamuda istihdam edilen maden mühendisi sayısı aynı süreç içindeki mezunun % 10'unun dahi altındadır.

Bu 11 yıllık zaman diliminde üniversitelerin maden mühendisliği programlarında açılan kontenjanlardaki doluluk oranı % 63,9 olmuştur. 2012 yılında toplam 1.966 kontenjanı ile tavan yapan maden mühendisliği bölümlerinde doluluk oranı % 50,8 olmuştur. Yıllar içinde peyder pey düşen kontenjanlarla geçtiğimiz yıl 410 olmuş ancak konulan barajın düşürülmesi ile birlikte doluluk oranı % 71,5 olarak gerçekleşmiştir. Gerek kontenjan sayılarının çokluğu gerekse de doluluk oranlarının % 100 dolduran üç önemli üniversite ODTÜ, İTÜ ve Hacettepe bu hesabın dışında bıraktığımızda doluluk oranı % 51,8 olmaktadır.

YÖK bu yıl da bizleri şaşırtmayarak, tüm yükseköğretim programlarına uyguladığı absürd uygulamalardan maden mühendisliği programları da nasibini almıştır. Yıllardır hedeflenenin ve varılmak istenilen sonucun ne olduğu anlaşılamayarak, bu yıl da yine farklı bir uygulama ile karşı karşıya kaldık. Bir tür hülle yapılarak üç yıl içinde kontenjanlarını dolduramadığı gerekçesi ile bir yıl öğrenci almayan maden mühendisliği programları tekrar açılmakta, yıllardır kontenjanlarını dolduramayan bölümlerde kontenjan arttırımına gidilmekte, hiçbir madencilik ve yerbilimleri birikimi olmayan üniversitelerde maden mühendisliği programları açılmakta, akademisyeni, kadrosu ve hatta üniversite web sitesinde dahi bulunmayan bölümler maden mühendisliği eğitimine hazırlanmaktadır.

Nadir AVŞAROĞLU
Maden Mühendisi
Ağustos - 2022

KAYNAKLAR

1-Yükseköğretim Program Atlası (yok.gov.tr)

2 - YÖK (www.yok.gov.tr)

3 -2010 Yılında Üniversitelerimizin Mühendislik Bölümlerine Kayıt Yaptıran Öğrencilerin ÖSS Profili ve Çeşitli Bilgiler,<https://www.academia.edu/s/da8f08d4c1/2010-yilinda-universitelerimizin-muhendislik-bolumlerine-kayit-yaptiran-ogrencilerin-oss-profil-i-ve-cesitli-bilgilerdoc>

- 4- 2015-16 Öğretim Yılında Mühendislik, Mimarlık Bölümlerine Yerleşen Öğrencileri Profili, https://www.academia.edu/33033214/2015_16_%C3%96%C4%9Fretim_Y%C4%B1%C4%B1nda_M%C3%BChendislik_Mimarl%C4%B1k_B%C3%B6l%C3%BCmlerine_Yerle%C5%9Fen_%C3%96%C4%9Frencileri_Profil_i_docx?auto=download
- 5 - "Türkiye'de Mühendislik Eğitimi ve Maden Mühendisliği Eğitimine Genel Bir Bakış" Nadir Avşaroğlu, 2007, Yayınlanmamış Rapor
- 6 - <http://yks.ee.hacettepe.edu.tr/>
- 7- 2020 Öğretim Yılında Üniversitelerimizin Mühendislik, Mimarlık ve Şehir Plancılığı Bölümlerine Yerleşen Öğrencilerin Profili ve Çeşitli Bilgiler, Nadir AVŞAROĞLU, Yayınlanmamış Rapor, 2020.
- 8- ÖSYM Bilgileri (www.osym.gov.tr)